

Jakelun mukaan

Poliisin toimialan lausunto luonnoksesta HE eduskunnalle laiksi vaaratiedotteesta annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta (Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/18335/2026)

1 Lausuntopyyntö

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vaaratiedotteesta annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vaaratiedotteesta annettua lakia siten, että vaaratiedote voitaisiin välittää väestölle myös Cell Broadcast -varoitustajärjestelmää käyttäen. Häätakeskuslaitokselle säädettäisiin velvoite välittää vaaratiedote myös Cell Broadcast -varoitustajärjestelmään.

Esityksen kiireellisyyden takia on tarpeen poiketa kuulemista säädösvalmistelussa koskevista ohjeista, jota koskevat lausuntoaika. Vallitsevan turvallisuustilanteen vuoksi Cell Broadcast -varoitustajärjestelmä halutaan saada käyttöön heti sen valmistuttua. Lisäksi esitetty muutos on luonteeltaan tekninen ja se parantaa väestön monikanavaista varoitustajärjestelmää.

Väestön varoittaminen ja vaaratiedottaminen Suomessa perustuu monikanavaisuuteen, jolla pyritään tavoittamaan varoitettava väestönosa mahdollisimman kattavasti. Järjestelmä perustuu analogiseen radioon ja digitaaliseen televisioon siten, että vaaratiedote annetaan aina radiossa ja sen lisäksi myös televisiossa, jos vaaratiedotteen antava taho niin päättää. Näiden lisäksi vaaratiedote julkaistaan 112 Suomi-sovelluksessa, YLE-palvelusovelluksessa, teksti-TV:n sivulla 112 sekä sivustoilla pelastustoimi.fi, yle.fi ja 112.fi. Edellä mainittujen lisäksi väestön varoittamiseen on käytössä kiinteä väestönhälytustajärjestelmä ja kaiutinautoja.

Saatujen kokemusten ja erilaisten selvitysten perusteella muuttuneessa turvallisuustilanteessa on kuitenkin havaittu tarvetta parantaa entisestään väestön tavoitettavuutta mobiilivaroittamisessa sekä nopeuttaa varoitusten perillemenoaikaa erityisesti poikkeusoloissa.

Edellisen takia Suomeen rakennetaan uusi, nykyisiä järjestelmiä täydentävä vaaratiedotejärjestelmä, joka valmistuu lokakuun 2026 loppuun mennessä. Uusi FI-Alert -järjestelmä täydentäisi nykyistä vaaratiedottamista tuomalla matkapuhelimiin nopeammat ja paremmin kohdennetut alueelliset varoitukset. FI-Alert -järjestelmä perustuu Cell Broadcast -

teknologiaan ja EU Alert -konseptiin ja sen rakentamista on edistetty myöntämällä järjestelmän kehittämiseen ja käyttöönottoon tällä hallituskaudella rahoitus.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on parantaa väestön varoittamisen tehokkuutta erilaisissa vaaratilanteissa, lisätä varoitusten tavoittavuutta siten, että vaaratiedotteet voidaan välittää vaara-alueella olevan väestön matkapuhelimiin sekä varmistaa viranomaisohjeiden nopea ja luotettava välittyminen. Esityksellä täydennettäisiin Suomen monikanavaisen viestintään perustuvaa väestön varoittamis- ja vaaratiedotejärjestelmää

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa 14.7.2026 mennessä.

2 Poliisin toimialan lausunto

Poliisihallitus on pyytänyt asiaan liittyen näkemykset alaisuudessaan olevilta poliisiyksiköiltä sekä Ahvenanmaan maakunnan poliisilta.

Poliisin toimialan näkemys on, että kyseinen muutos on tarpeellinen ja erittäin kannatettava. Muutos parantaa ja nopeuttaa väestön varoittamista. Esiitetty muutos lisää yhdenvertaisuutta väestön varoittamisen osalta myös niillä alueilla, joissa ei ole väestöhälyttimiä. Muutos on omiaan parantamaan väestön varoittamisen vaikuttamista, kun se ei koske enää koko maakunnan kokoista aluetta, vaan kohdentuu tarkemmin pienemmälle alueille.

Muuttuneen turvallisuustilanteen vuoksi esitetyllä muutoksella poistetaan merkittävästi viiveitä ja mahdollistetaan huomattavasti nopeampi tiedonkulku kansalaisille sekä myös maassa oleskeleville ulkomaalaisille.

Poliisihallitus haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin käytännön asioihin, joilla on vaikutusta esityksessä mainitun uuden teknologian käytön kannalta:

Hätäkeskuslaitokselle tulevien uusien velvoitteiden osalta uudistuksen aiheuttamat kustannukset myös käyttöönoton jälkeen tulisi huomioida hätäkeskuslaitokselle osoitettavassa rahoituksessa pysyvästi. Jos uudistuksesta aiheutuu henkilötyötä aiheuttavia lisävastuista, eikä rahoitusta tähän osoiteta, on se pois hätäkeskuslaitoksen nykyisistä palveluista ja vaikuttaa suoraan hätäkeskustoimintaan osallistuvien viranomaisten saamaan palveluun.

Uuden nopean väestön varoittamistavan tulisi sisältää varoitukseen liittyvä tieto aina virallisilla kansalliskielillä (suomi ja ruotsi) sekä alueellisesti Saamen kielillä ja vähintään englanniksi ulkomaalaisten huomioimiseksi. Vaaratiedottamisen osalta käännöksistä vastaa hätäkeskuslaitos.

Hallituksen esityksen muutoksilla saavutettaisiin esityksen tavoitteita parantaa väestön varoittamisen tehokkuutta erilaisissa vaaratilanteissa, lisätä varoitusten tavoittavuutta siten, että vaaratiedotteet voidaan välittää vaara-alueella olevan väestön matkapuhelimiin

sekä varmistaa viranomaisohjeiden nopea ja luotettava välittyminen. Lisäksi esitetyt muutokset täydentäisivät Suomen monikanavaiseen viestintään perustuvaa väestön varoittamis- ja vaaratiedotejärjestelmää.

Sanna Heikinheimo, poliisijohtaja

poliisiylitarkastajan sijainen,

Marko Savolainen, poliisitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 14.07.2026 klo 18:47. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

-

Jakelu

Lausuntopalvelu
sisäministeriö (kirjaamo.sm@gov.fi)

Tiedoksi

Hallitusneuvos Sari Rapinoja SM
Erityisasiantuntija Suvi-Maria Wilska SM
Poliisihallituksen esikunta

Poliisihallitus

Opastinsilta 12 B, PL 1000, 00521 Helsinki

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi